

Kommunernes Landsforening
Gyldenløvesgade 11
1600 København V

17 MRS. 1999

Dato:
Kontor: 4. kommunekontor
J. nr.: 1999/1340-2
Sagsbeh.: CHH
Fil-navn: Ved.\Godtgørelse\KL-skat

I brev af 19. februar 1999 (j.nr. 87.01-0033/98) har Kommunernes Landsforening anmodet om Indenrigsministeriets kommentarer til tre problemstillinger, som landsforeningen har fået forelagt. Problemstillingerne vedrører befodrings- og fraværs-godtgørelse efter § 16 og § 16 a i den kommunale styrelseslov (lovbekendtgørelse nr. 59 af 29. januar 1998).

1: Kommunalbestyrelsen vedtager, at kørsel i egen bil alene godtgøres med den såkaldt lave sats, d.v.s. p.t. 1,39 kr. pr. kilometer.

Det fremgår af Told- og Skattestyrelsens cirkulære nr. 229 af 16. december 1998, der indeholder de af Ligningsrådet fastsatte satser for godtgørelse, at godtgørelse til dækning af udgifter ved benyttelse af egen bil er skattefri, hvis godtgørelsen ikke overstiger følgende beløb:

- kørsel indtil 12.000 km. årligt 2,48 kr. pr. km.
- kørsel ud over 12.000 km. årligt 1,39 kr. pr. km.

Kommunernes Landsforening har anført, at det må forekomme tvivlsomt, om der med anvendelsen af den lave sats sker fuld godtgørelse, som det er forudsat i den kommunale styrelseslov. Landsforeningen har på den anden side fundet, at en sådan ordning antagelig må være lovlig, hvis alle kommunalbestyrelsesmedlemmerne er enige herom, idet udbetaling af kørsels-godtgørelse grundlæggende beror på, om der fremsættes et krav herom og præsteres en vis grad af dokumentation for kravets berettigelse.

2: Kommunalbestyrelsen vedtager i enighed, at kommunalbestyrelsesmedlemmerne ikke modtager kørsels-godtgørelse ved kørsel inden for kommunens grænser.

Kommunernes Landsforening har anført, at man er mest tilbøjelig til at mene, at en sådan ordning er lovlig, jf. argumentationen oven for under 1, og idet landsforeningen tillige har henvist til, at reglen i den kommunale styrelseslovs § 16, stk. 9, efter sin ordlyd ikke omfatter godtgørelse.

3: En kommunalbestyrelse vedtager, at man efter 1. april 1999 vil blive ved med at udbetale godtgørelse med faste satser i overensstemmelse med hidtidig praksis. Der udbetales herefter

godtgørelse også ved rejser uden overnatning, uanset at beløbene kommer til beskatning, idet der i øvrigt sker reduktion, hvis der modtages måltider. Begrundelsen for ordningen angives at være administrativ forenkling, idet alternativet ville være en omfattende administration vedrørende godtgørelse af faktisk afholdte udgifter til fortæring m.v. Sætserne er i praksis lidt, men ikke markant, højere end Ligningsrådets.

Kommunernes Landsforening har anført, at selv om anvendelsen af Ligningsrådets satser i hvert fald må anses at være i overensstemmelse med reglerne i den kommunale styrelseslov, er dette ikke ensbetydende med, at der ikke kan tænkes andre ordninger, som kan være forenelige med den kommunale styrelseslov, idet der må være overladt kommunalbestyrelsen en vis adgang til at skønne over, hvad der er nødvendige (gennemsnitlige) merudgifter i forbindelse med fravær, idet der dog naturligvis ikke må anvendes ordninger, der i realiteten får karakter af et tilskud til vederlæggelsen. Kommunernes Landsforening finder således ikke, at den skattemæssige behandling af fraværs godtgørelsen i sig selv kan være afgørende for, om godtgørelsen er i overensstemmelse med reglerne i den kommunale styrelseslov.

I den anledning skal Indenrigsministeriet udtale følgende:

Reglerne i lov om kommunernes styrelse om vederlæggelse af kommunalbestyrelsesmedlemmer m.fl. fik deres nuværende udformning ved en ændring af styrelsesloven i 1995 (lov nr. 380 af 14. juni 1995), hvorved vederlæggelsen af kommunalbestyrelsesmedlemmer blev væsentligt forbedret med virkning fra den 1. januar 1996.

§ 16, stk. 1, 9 og 10, i den kommunale styrelseslov er sålydende:

”§ 16. Der ydes et fast vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om vederlaget. Vederlaget omfatter medlemmernes

- a) deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg samt underudvalg,
- b) deltagelse i møder i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse,
- c) deltagelse i kurser m.v., der af kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv,
- d) deltagelse i seminarer, jf. § 9 a,
- e) varetagelse af andre nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, og
- f) udførelse af andre aktiviteter i forbindelse med de under litra a-e nævnte møder m.v.

...

Stk. 9. Enhver er forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-8.

Stk. 10. I forbindelse med de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v. ydes der til kommunalbestyrelsesmedlemmer

- a) befordringsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet,
- b) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap og
- c) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende.”

§ 16 a, stk. 7, i den kommunale styrelseslov er sålydende:

”I forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v., ydes der til den, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, de i § 16, stk. 10, nævnte godtgørelser samt godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til børnepasning.”

Reglerne er til dels en udmøntning af anbefalingerne i betænkning nr. 1271/1994 om kommunalpolitikernes arbejdsvilkår og repræsentationen i de kommunale råd. I overensstemmelse med anbefalingerne i betænkningen er reglerne formuleret med henblik på at sikre en mere rimelig og tidssvarende vederlæggelse af kommunalpolitikernes arbejde.

Det udvalg, der afgav betænkningen, var af den opfattelse, at visse godtgørelsesbehov er så væsentlige for sikring af rimelige vilkår for deltagelsen i kommunalpolitisk arbejde, at der burde formuleres krav herpå i ufravigelige regler, som ikke er afhængige af kommunalbestyrelsens beslutning, jf. betænkningens side 65 ff.

Af forarbejderne til reglerne om godtgørelse af udgifter (Folketingstidende 1994/1995, Tillæg A, sp. 2081) fremgår følgende:

”Efter de gældende regler har en kommunalbestyrelse mulighed for at yde godtgørelse af udgifter afholdt i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv. For at styrke det enkelte kommunalbestyrelsesmedlems retsstilling stilles forslag om, at tre godtgørelsestyper fremover skal ydes obligatorisk i forbindelse med et kommunalbestyrelsesmedlems deltagelse i møder og kurser m.v.: rejseudgifter, nødvendige udgifter forbundet med fysisk handicappedes varetagelse af hvervet og udgifter til pasning af syge, nære pårørende.”

Efter den kommunale styrelseslov har et kommunalbestyrelsesmedlem ikke pligt til at modtage de godtgørelser, der er nævnt i § 16, stk. 10, jf. herved § 16, stk. 9, der alene henviser til de ydelser, som er nævnt i § 16, stk. 1-8.

Et kommunalbestyrelsesmedlem har imidlertid krav på at modtage de nævnte godtgørelser, og kommunalbestyrelsen kan derfor ikke – heller ikke i enighed – træffe beslutning om en begrænsning af medlemmernes krav på godtgørelse.

På denne baggrund skal Indenrigsministeriet vedrørende de omhandlede tre problemstillinger bemærke følgende:

Ad 1:

Et kommunalbestyrelsesmedlem har krav på befordringsgodtgørelse, jf. § 16, stk. 10, litra a. Bestemelsen er ikke til hinder for, at der fastsættes generelle godtgørelsessatser, når blot dette sker under hensyn til de faktiske omkostninger. Såfremt Ligningsrådets satser bygger på gennemsnitsberegninger af udgifter ved bilhold, brændstofpriser og afskrivning m.v., er det derfor Indenrigsministeriets opfattelse, at en kommunalbestyrelse er afskåret fra at træffe beslutning om alene at godtgøre kørsel i egen bil med den såkaldt lave sats.

Ad 2:

Indenrigsministeriet skal henvise til det under pkt. 1 anførte. Det er således Indenrigsministeriets opfattelse, at en kommunalbestyrelse ikke kan fravige den obligatoriske bestemmelse om ydelse af befordringsgodtgørelse i § 16, stk. 10, litra a.

Indenrigsministeriet skal endvidere bemærke, at der i pkt. 6.A. i Indenrigsministeriets vejledning af 28. november 1995 om vederlæggelse af kommunalbestyrelsesmedlemmer m.fl. blandt andet er anført følgende:

”Det bemærkes, at godtgørelse af kørselsudgifter og udgifter til fravær fra hjemstedet i forbindelse med mødevirksomhed m.v. efter de nye regler er obligatorisk, også selvom der er tale om møder m.v. inden for kommunegrænsen.”

Det er således Indenrigsministeriets opfattelse, at en kommunalbestyrelse er afskåret fra at træffe beslutning om, at kommunalbestyrelsesmedlemmerne ikke kan modtage kørselsgodtgørelse ved kørsel inden for kommunens grænser.

Ad 3:

Bestemmelsen i § 16, stk. 10, i den kommunale styrelseslov giver kun adgang til dækning af positive udgifter. Dette er efter forarbejderne (F.T. 1994/1995, Tillæg A, spalte 2088) ikke til hinder for, at der fastsættes generelle godtgørelsessatser, når blot dette sker under hensyn til de faktiske omkostninger.

Kommunernes Landsforening har tidligere udsendt vejledende satser for fraværsgodtgørelse til kommunalbestyrelserne.

Denne adgang for kommunalbestyrelsen til - under hensyn til de faktiske omkostninger - at fastsætte generelle godtgørelsessatser består efter Indenrigsministeriets opfattelse fortsat uanset ændringer i skattereglerne. Ministeriet er således enig med Kommunernes Landsforening i, at den skattemæssige behandling af fraværsgodtgørelse ikke i sig selv er afgørende for, om godtgørelsen er i overensstemmelse med reglerne i den kommunale styrelseslov.

Med venlig hilsen

Pernille Christensen